

Dosarul nr. 3r-127/22
2-21098985-01-3r-15042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Donțu Anatolie,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Donțu Anatolie împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Ciontoli Ion cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Donțu Anatolie împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen motivarea cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 30 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Donțu Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Ciontoli Ion solicitând anularea integrală a actului de constatare nr. 188/18 din 17 iunie 2021 emis de către Autoritatea Națională de Integritate în privința primarului or. Căușeni, Donțu Anatolie.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 21 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Donțu Anatolie a depus apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Donțu Anatolie împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen motivarea cererii de apel.

La 29 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Donțu Anatolie a depus recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că nu a recepționat hotărârea motivată, fapt ce poate fi probat prin semnătura de pe avizul de recepție la care face trimitere instanța de apel.

Prin urmare soluția instanței de apel prin încheierea contestată cu recurs nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 februarie 2022, fiind notificată recurentului la data de 17 martie 2022, fapt ce se confirmă prin avizului de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f. d. 99). Astfel, recursul depus la 29 martie 2022, este în termen.

La 15 aprilie 2022 în adresa Autorității Naționale de Integritate și lui Ciontoloii Ion a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă aceștia recepționând copia recursului (f. d. 108-109) nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Donțu Anatolie împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din considerentul că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței

trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 19 octombrie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Donțu Anatolie împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Ciontoloii Ion cu privire la anularea actului de constatare nr. 188/18 din 17 iunie 2021.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 21 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Donțu Anatolie a depus apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată lui Donțu Anatolie în data de 11 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f. d. 87).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până în data de 10 februarie 2022, pe când apelantul în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ nu a depus motivarea cererii de apel, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 16 februarie 2022, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit. e) al aceluiași

articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

La caz, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate argumentul invocat în recurs cu referire la faptul nerecepționării hotărârii motivate deoarece semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține recurentului, întrucât fiind cert stabilit că hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată lui Donțu Anatolie în data de 11 ianuarie 2022 la adresa indicată de ultimul în cererea de chemare în judecată, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, iar alte date care ar demonstra contrariul, la actele cauzei nu se atestă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine, completul specializat în cauze de contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesată de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivată a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz a fost ignorat cu desăvârșire.

În speță, s-a constatat că apelantul nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Donțu Anatolie nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, și anume de a declara apelul inadmisibil.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude

niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Donțu Anatolie.

Se menține încheierea din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Donțu Anatolie împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoană terță Ciontolo Ion cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron